

Cari açığı bozulma Ağustos'ta yeniden hızlanırken, sermaye akımlarındaki zayıf görünümün de katkısıyla rezervlerdeki gerileme devam etti...

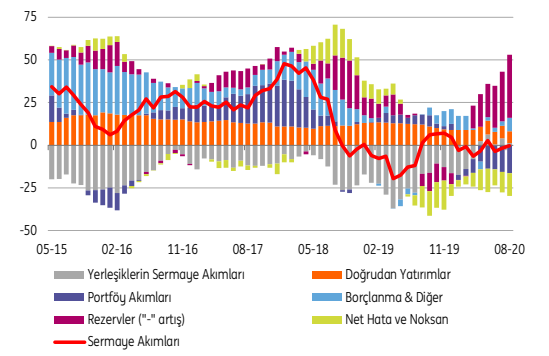
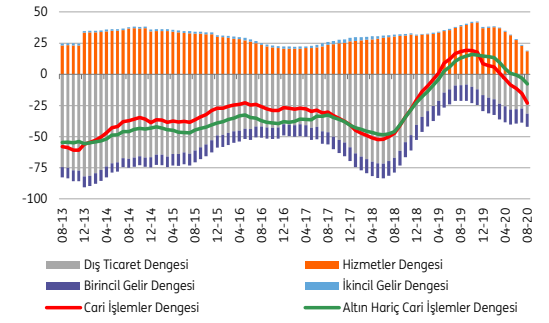
Gerçekleşme: -4.6 milyar dolar, ING Bank: -4.0 milyar dolar, Piyasa Tahmini: -4.6 milyar dolar

● Ağustos'ta 4.6 milyar dolarla beklentilere paralel gelen cari açık verisinin ardından yıllık rakam, politika yapımcıların son dönemde dikkat çeke normalleşme adımlarına rağmen, Temmuz'daki 15.3 milyar dolardan 23.2 milyar dolara çıkarak hız kazandı. Aylık bazdaki bu gelişmede, tarihi yüksek düzeye ulaşan altın ithalatının baskı altında bıraktığı dış ticaret açığındaki artış eğilimi ve hizmetler dengesinde devam eden ciddi bozulma belirleyici oldu. Dolayısıyla, salgınla ortaya çıkan bu süreç Ağustos'ya da devam etti. Öte yandan, net altın ticareti dışarıda bırakıldığında, toplam cari açığın 7.6 milyar dolarlık görece düşük düzeyi yerleşiklerin altın varlıklarını artırma tercihlerinin yarattığı etkiyi gösteriyor.

● Finansman tarafında; sermaye giriş ve çıkışının kabaca birbirini dengelediği Ağustos'ta cari açık ile net hata ve noksan kaynaklı 3.1 milyar dolarlık çıkışın yeterince karşılanmamasına paralel resmi rezervlerde 7.6 milyar dolarlık yeni bir yüksek miktarlı düşüş kaydedildi ve ilk sekiz aydaki rezerv kaybı 39 milyar dolara ulaştı. Sermaye hesabının kırılımına göre; ilk yedi ayda yurtdışında tuttıkları varlıklarını azaltan yerleşikler Ağustos'ta yurtdışı varlıklarını 3.0 milyar dolar artırdılar. Ağustos'ta girişler ise temelde borç yaratan işlemler kaynaklı oldu. Buna göre; ticari kredilerdeki 1.8 milyar dolarlık artış, MB'de tutulan mevduatlarda 0.4 milyar dolarlık büyüme ve yabancı bankaların Türk bankacılık sistemine 2.4 milyar dolar mevduat getirmeleri girişlerde belirleyici oldu. Yabancıların iç borç stokundaki portföy yatırımları 0.2 milyar dolarlık yeni bir düşüşle sekiz ayda 10 milyar dolar ulaştı. Şirketler ve bankalar toplamda sırasıyla 0.8 milyar dolar ve 0.1 milyar dolar borç öderken; Ağustos'ta uzun vadeli borç çevrim oranı bankalarda %95, şirketlerde %45 oldu. Bu rakamlar şirketlerde borç azaltım sürecinin bankalardan yüksek bir hızda devam ettiğini, bankaların ise geçen yıla göre daha yüksek borç çevrim oranı yakaladıklarını ortaya koydu. Borç yaratmayan işlemler arasında ise 0.6 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırımlar ve hisse senetleri kaynaklı 1.0 milyar dolarlık çıkış dikkat çekti.

● Özetle, Ağustos'ta hızlanan altın ithalatıyla büyüme eğilimini sürdüren dış ticaret açığı ve sert daralan hizmetler dengesi fazlasına bağlı cari açığı bozulma devam etti. Zayıf seyreden sermaye girişleri ise ödemeler dengesi görünümünde zorlu bir dönemin yaşandığını ortaya koydu. Son gelen öncü Eylül dış ticaret verilerine göre halen ciddi boyuttaki aylık altın ithalatı dış ticaret açığındaki artış eğiliminin değişmediğine, dolayısıyla da cari açığı risklerin sürdüğüne işaret ediyor. Son olarak, Hazine'nin tahvil ihracı ve Varlık Fonu'nun ihraç kararı sermaye girişlerini destekleyecek olsa da, rezervlerin toparlanması için borç çevrim oranlarının artması önemini koruyor.

	Ağu 20		Eyl 19 - Ağu 20	
	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı
Cari Denge	-4.6	100%	-23.2	100%
Dış Ticaret Dengesi	-5.3	115%	-31.6	136%
Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi	-0.1	3%	-0.2	1%
Finans Hesabı	-0.1	3%	-0.2	1%
Varlıklar	-3.0	65%	1.2	5%
Doğrudan Yatırımlar	-0.2	3%	-2.6	11%
Portföy Yatırımları	-0.7	15%	0.4	2%
Diğer Yatırımlar	-2.1	46%	3.5	15%
Yükümlülükler	2.9	62%	-1.4	6%
Borç Yaratmayan İşlemler	-0.4	9%	3.0	13%
Doğrudan Yatırımlar	0.6	12%	8.4	36%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-1.0	22%	-5.5	24%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.1	0%
Borç Yaratıcı İşlemler	3.3	71%	-4.4	19%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-0.2	5%	-10.8	47%
Ticari Krediler	1.8	38%	1.0	4%
Krediler	-1.0	21%	-17.1	74%
Mevduatlar	2.8	60%	22.5	97%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Rezerv Varlıklar ("-" artışa işaret etmektedir)	7.6	164%	36.9	159%
Net Hata Noksan	-2.8	61%	-13.5	58%
Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		45%		70%
Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		95%		79%
Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı		115%		101%

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).